

Nyhetschef: 021-19 92 77
Mats Nydahl
 nyheter@vlt.se
 Växel: 021-19 90 00
 Sen-i-åren-reportrar:
 Greta Lagerholm
 Birgitta Cavallini
 Per-Ola Holm
 Bernt Jangendahl
 Hans Strand
 Ann-Marie Johansson

sen-
i-åren

Kjell Öhman åter i Västerås

■ Enligt gammalt bruk inleddes påskfriden den här dagen, det vill säga dymmelonsdagen i påskveckan, med tystnad, till och med metallkläpparna i kyrkklockorna kläddes in med tyg för att inte föra oväsen. Det skulle vara tyst och stilla i Stilla veckan.

Deffbättre är det nya tider, så den som törs trotsa gamla seder och bruk, rekommenderas i stället att starta påskfriden

det med litet skön musik denna dag. För ett halvår sedan firades Kjell Öhmans 65-årsdag med en konsert i Växhuset men trots att han nu är pensionär så återkommer han med samma gäng för en timmes lunchmusik i Växhusets konsertsal i dag klockan 12.00, det vill säga med Bertil "Jonas" Jonasson på saxofon, Hans Backenroth på bas och Jocke Ekberg på trummar.
ANN-MARIE JOHANSSON

I maj har fotograf Elisabeth Ohlson Wallin vernissage i Storkyrkan i Stockholm.

Hon har den här gången gjort en fotoutställning om sorgearbete, en serie på tio bilder, som bland annat skildrar vägen tillbaka till vardagen efter att någon har berövats en kär anförvant genom dödsfall. En utställning som ännu inte har lanserats, men förväntas att turnera runt om i landet.

Bilder av sorg ska ge pengar till anhörigstöd

– Det är ett fint och ärofyllt uppdrag, säger Elisabeth Ohlson Wallin per telefon. Det är många, många som dagligen får beskedet om cancer och vi är dåliga på att beröra frågor om döden och sorgen.

– Det är ett ämne som jag själv på ett konstnärligt sätt länge har velat beskriva. Jag tvekade inte en sekund när Mimmi ringde mig från Anhörigfonden. Det var meningen att jag skulle få det här uppdraget.

Utställningen är initierad av före detta västeråsaren Mimmi Ekberg på läkemedelsföretaget Merck Serono i Solna. Företaget har en speciell avdelning för onkologi, det vill säga läkemedel för cancersjuka.

Sedan ett år tillbaka har de även börjat engagera sig i vården av anhöriga till cancersjuka, mycket på grund av de erfarenheter Mimmi Ekberg själv har av att vara anhörig.

– När jag var 21 år dog min bror Bengt i cancer efter sex års sjukdom, två år senare dog min far och när jag var 26 dog min mor, också i cancer.

Hon berättar att framför allt hennes brors sjukdom och dödsfall påverkat henne mycket under en känslig period i livet. I familjen hade de

svårt att prata om det som hände.

– Vi tre systrar fick aldrig möjlighet att ta farväl av honom. Vi hade behövt stöd för att kunna prata om sjukdomen och om vad som väntade, men vi fick inget avslut och det plågar mig.

– Det här är en fråga som jag brinner för, det har styrt hela mitt liv. Jag drevs av lust att förstå, att knäcka koden.

Efter några år som operationssköterska på Västerås lasarett som ung kom Mimmi därför tidigt till läkemedelsföretaget Merck Serono, där hon var med och startade avdelningen för onkologi och för ett år sedan även en anhörigfond i avsikt att också kunna hjälpa anhöriga. I samband med det utgavs i samarbete med Radiumhemmet "Anhörigboken – Till dig som står nära någon med cancer", en bok, där sjukdomsförlopp, behandlingar och hur det är att gå vidare efter att ha mist en kär anförvant tas upp. Boken distribueras främst till landets olika onkologkliniker.

– Det finns så många, inte minst ungdomar, som får illa och som behöver hjälp att kunna hantera en förälders sjukdom och död. Om de inte får stöd kan det ge barn ett livslångt straff.

Eftersom cancersjukdomar blir allt vanligare så blir det också allt fler som får beskedet att en anhörig har drabbats. Mimmi Ekberg visar statistik på att sju av tio nå-

” När jag var 21 år dog min bror Bengt i cancer efter sex års sjukdom, två år senare dog min far och när jag var 26 dog min mor, också i cancer.

MIMMI EKBERG

gon gång har fått det beskedet, att en anhörig eller nära vän har drabbats av cancer, medan nio av tio inte fått någon hjälp att bearbeta sitt trauma. Hon menar därför att det finns anledning att satsa även på omhändertagande av dem som står vid sidan av.

För att samla in pengar till anhörigfonden ringde Mimmi Ekberg därför till Elisabeth Ohlson Wallin, som "också brann för frågan". Sedan några månader är hon igång med fotograferandet.

– Det är mycket svårt, men jag känner också en nåd att få göra det, säger hon.

Livet återvänder. Elisabeth Ohlson Wallin jobbar just nu med en utställning, som berör sorgearbete. Genom den här bilden av västeråsaren Berit Bätz, som miste sin man för ett par år sedan, har konstnären försökt visa hur sorgen efter en tid lättar: "som vanligt i mina utställningar hämtar jag symboler från min tro på något slags liv efter detta".

FOTO: ELISABETH OHLSON WALLIN

Båda hoppas att utställningen ska bli välbesökt och därmed också ge mer pengar till fonden. I samband med utställningen hoppas de även kunna ge ut en bok med utställningens bilder, som också ska säljas till förmån för fonden. Pengarna kommer i första hand att användas till att hjälpa igång den som vill starta en anhörigrupp, till förslagsvis föreläsare och lokaler, men det går även att

söka pengar för forskning inom området. Att anhörigrupper gör nytta kan man bland annat utläsa på anhörigfondens hemsida, som bland annat innehåller några anhörigas egna berättelser. Så här skriver exempelvis en kvinna om fördelen med anhörigrupper:

"Till alla er som går igenom det som jag går igenom, och som mår dåligt; fråga efter anhörigrupp. Det är ett

ovärderligt stöd".." Och ändå är det inget märkvärdigt som händer. Vi byter erfarenheter. Gråter, skrattar och lär oss något nytt av den inbjudna "föredragshållaren" och kursatorn som leder gruppen."

– Många av de här berättelserna är starka, säger Mimmi Ekberg avslutningsvis. Det visar att det behövs mycket insatser, frågan behöver uppmärksamhet.

ANN-MARIE JOHANSSON

Stödgrupper

Genom onkologiklinikens avdelning LAH (lasarettansluten hemsjukvård) anordnas grupper för den som förlorat sin maka/make genom dödsfall, berättar en av ledarna, sjuksköterskan Eva Sköld. Gruppen träffas fem gånger med ledare och går igenom vad som hänt och hur man ska tackla situationen för att kunna gå vidare, men många av grupperna

fortsätter att träffas även därefter på egen hand.

Om man annars vill ha kontakt med en stödgrupp efter att ha mist en nära anhörig genom dödsfall, så anordnas sådana också genom Svenska kyrkans försorg, i respektive hemförsamling.

I Kyrkbacksgården anordnar även Diakoni-

forum sorggrupper, berättar diakon Elisabeth Karlsson Ellqvist, för föräldrar som mist sitt barn eller för barn och ungdomar som förlorat en förälder. Hon berättar att en annan grupp, Sede, också träffas i Kyrkbacksgården och att den startade i samband med busso-lyckan i Kista och vänder sig till föräldrar som mist ett barn.

Telefonnummer till Sede: 076-80 49 749
 Diakoniforum: 021-81 46 71

Anhörigfondens plusgirokonto: 900149-6

För mer information:
www.anhorigfonden.se